



WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-V.431.5.2022.7



Poznań, dnia 28 kwietnia 2022 r.

Pan
Adam Kołakowski
Hipomedical Centrum Hipoterapii
i Rehabilitacji „ZABAJKA”
A. Kołakowski i Wspólnicy Sp. j.
Stawnica 33
77-400 Złotów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1169, fax 61 854 1170

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: kn@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli
(w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)

Spełnianie warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych, wpisanego do rejestru prowadzonego przez wojewodę, wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹ i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych², a w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów na podstawie oceny ich przebiegu, z uwzględnieniem programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10d ust. 8 pkt 4 ustawy o rehabilitacji oraz § 18 ust. 3 i § 19 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów w związku z § 3 zarządzenia Nr 152/17 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie trybu i sposobu kontroli prowadzonych przez wojewodę, dla kontroli których tryb i sposób ich prowadzenia nie został uregulowany lub został uregulowany częściowo w odrębnych przepisach.

Okres objęty kontrolą: od 14 maja 2019 r. (tj. od dnia wpisu organizatora turnusów do rejestru prowadzonego przez wojewodę) do 23 marca 2022 r.

Jednostka kontrolowana

Hipomedical Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji „ZABAJKA” A. Kołakowski i Wspólnicy Sp. j.³, zwana dalej „Centrum” lub „organizatorem turnusów”.

Kontrolerzy

1. Jacek Kaźmierczak, starszy specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 47/22 z 8 marca 2022 r.,
2. Justyna Grabarek, specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 47/22 z 8 marca 2022 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 14 do 23 marca 2022 r.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm. (zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”).

² Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 ze zm. (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie turnusów”).

³ Numer KRS: 0000207021.

Kierownik Dariusz Tarnowski, Katarzyna Klaczyńska, Zuzanna Pabińska i Adam
jednostki Kołakowski – Wspólnicy Hipomedical Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji
kontrolowanej „ZABAJKA” A. Kołakowski i Wspólnicy Sp. j.

(akta kontroli: str. 10-15)

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, spełnianie przez Hipomedical Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji „ZABAJKA” A. Kołakowski i Wspólnicy Sp. j. warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych, wpisanego do rejestru, wynikających z ustawy o rehabilitacji i z rozporządzenia w sprawie turnusów.

Podstawą do sformułowania ww. oceny było:

- organizowanie turnusów rehabilitacyjnych w wymiarze co najmniej 14 dni, wyłącznie na terenie kraju, w grupach zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników, zgodnie z art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji,
- zapewnienie łącznego czasu zorganizowanych zajęć indywidualnych i grupowych na turnusach w wymiarze nie mniejszym niż wskazano w § 12 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- zapewnienie zajęć specjalistycznych związanych z rodzajem danego turnusu i z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności lub rodzaju dysfunkcji albo schorzenia uczestników turnusu w wymiarze nie mniejszym niż wskazano w § 12 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym stałej opieki pielęgniarskiej i umożliwienie korzystania z opieki lekarskiej podczas turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- przekazywanie właściwemu centrum pomocy informacji o przebiegu turnusu w terminie określonym w art. 10c ust. 7 pkt 4 ustawy o rehabilitacji,
- terminowe i zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia w sprawie turnusów przekazywanie wojewodzie informacji o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- dokonywanie terminowego zwrotu dofinansowania w przypadku rezygnacji osoby niepełnosprawnej z uczestnictwa w turnusie przed jego rozpoczęciem, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 9 lit a rozporządzenia w sprawie turnusów,
- przechowywanie dokumentów dotyczących organizowanych turnusów rehabilitacyjnych, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia w sprawie turnusów, tj.:
 - a) zawiadomienia o wpisie do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych nr OR/30/5/19 oraz informacji o wpisie do rejestru ośrodków nr OD/30/3/19,
 - b) kopii oświadczeń organizatora turnusów, o których mowa w § 8 ust. 3-5 rozporządzenia w sprawie turnusów,
 - c) programu turnusów usprawniająco-rekreacyjnych,
 - d) informacji o kadrze oraz jej uprawnieniach,
 - e) kopii informacji przesyłanych do powiatowych centrów pomocy rodzinie o przebiegu turnusów,

f) umów zawartych z kadrą odpowiedzialną za realizację programów turnusów oraz faktur.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Hipomedical Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji „ZABAJKA” A. Kołakowski i Wspólnicy Sp. j. z dniem 14 maja 2019 r. uzyskało wpis do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych prowadzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego.

(akta kontroli: str. 16)

Centrum uprawnione było do organizowania turnusów rehabilitacyjnych o charakterze usprawniająco-rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych z następującymi dysfunkcjami: z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach inwalidzkich, z dysfunkcją narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, z upośledzeniem umysłowym, z chorobą psychiczną, z padaczką, ze schorzeniami układu krążenia, ze schorzeniami kręgosłupa, ze skoliozą, ze stwardnieniem rozsianym, z chorobami genetycznymi (zespół Downa, chromosopatie), z wadami postawy, z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, z autyzmem dziecięcym, z chorobami neurologicznymi, z mózgowym porażeniem dziecięcym.

(akta kontroli: str. 16)

W okresie od 14 maja 2019 r. do 23 marca 2022 r. Centrum zorganizowało 48 turnusów rehabilitacyjnych o charakterze usprawniająco-rekreacyjnym, w których uczestniczyło łącznie 1830 osób niepełnosprawnych z następującymi dysfunkcjami i schorzeniami: narządu ruchu, mózgowym porażeniem dziecięcym, upośledzeniem umysłowym, z chorobami genetycznymi (zespół Downa), z chorobami neurologicznymi, ze schorzeniami układu krążenia, z autyzmem, z chorobami neurologicznymi, autyzmem dziecięcym, a także 1721 opiekunów.

(akta kontroli: str. 36-45)

Kontrolą objęto pięć turnusów rehabilitacyjnych, tj. turnusy zorganizowane w okresie:

- od 17 do 30 czerwca 2019 r.,
- od 21 czerwca do 4 lipca 2020 r.,
- od 6 do 19 września 2020 r.,
- od 7 do 20 listopada 2021 r.,
- od 30 stycznia do 12 lutego 2022 r.

(akta kontroli: str. 46-62)

Turnusy rehabilitacyjne organizowane były w ośrodku Hipomedical Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji „ZABAJKA” A. Kołakowski i Wspólnicy Sp. j.⁴, posiadającym 91 całonocnych miejsc noclegowych, w tym 14 miejsc dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Ww. ośrodek uprawniony był do organizowania turnusów usprawniająco-rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcjami i schorzeniami: z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach inwalidzkich, z dysfunkcją narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, z upośledzeniem umysłowym, z chorobą psychiczną, z padaczką, ze schorzeniami układu krążenia, ze schorzeniami kręgosłupa, ze skoliozą, ze stwardnieniem rozsianym, z chorobami genetycznymi (zespół Downa, chromosopatie), z wadami postawy, z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, z autyzmem dziecięcym, z chorobami neurologicznymi, z mózgowym porażeniem dziecięcym.

(akta kontroli: str. 17-19)

⁴ Ośrodek wpisany do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego pod nr OD/30/3/19 od 26 czerwca 2019 r.

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Organizator turnusów umożliwił czterem osobom udział w zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych pomimo, iż nie posiadały one orzeczenia o niepełnosprawności. Działanie to było niezgodne z § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów. Zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów warunkiem uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest posiadanie ważnego orzeczenia o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji.

(akta kontroli: str. 124-126, 127-128)

W złożonych wyjaśnieniach Wspólnik Centrum podał, że cztery osoby zostały zakwalifikowane na turnus na podstawie badania lekarskiego, które zostało przeprowadzone przez lekarza pierwszego dnia turnusu.

(akta kontroli: str. 124-126, 127-128)

Przytoczony w złożonych wyjaśnieniach argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów jednoznacznie stanowi, że warunkiem uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest posiadanie aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji.

2. Organizator turnusów nie przechowywał:

a) zaświadczeń lekarskich 73 uczestników turnusów rehabilitacyjnych (na 83 uczestników turnusów) o aktualnym stanie zdrowia, w szczególności o chorobie zasadniczej, uczuleniach i przyjmowanych lekach, którzy otrzymali dofinansowanie uczestnictwa z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych⁵, a program turnusu przewidywał zabiegi fizjoterapeutyczne, tj.:

- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 17 do 30 czerwca 2019 r. nie przechowywał zaświadczeń o stanie zdrowia 20 uczestników turnusu (na 22 uczestników),
- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 21 czerwca do 4 lipca 2020 r., nie przechowywał zaświadczeń o stanie zdrowia 12 uczestników turnusu (na 15 uczestników),
- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 6 do 19 września 2020 r., nie przechowywał zaświadczeń o stanie zdrowia 23 uczestników turnusu (na 25 uczestników),
- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 7 do 20 listopada 2021 r., nie przechowywał zaświadczeń o stanie zdrowia 17 uczestników turnusu (na 20 uczestników),
- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 30 stycznia do 12 lutego 2022 r., nie przechowywał zaświadczenia o stanie zdrowia jednego uczestnika turnusu, który otrzymał dofinansowanie uczestnictwa z PFRON,

b) orzeczeń o niepełnosprawności dwóch uczestników turnusu zorganizowanego w terminie od 17 do 30 czerwca 2019 r. (na 54 uczestników),

c) dokumentów potwierdzających przeprowadzenie badania lekarskiego uczestników turnusów, tj.:

⁵ Zwanego dalej „PFRON”.

- pierwszego i ostatniego dnia pobytu na turnusie rehabilitacyjnym dla 118 uczestników turnusów, którzy nie korzystali z dofinansowania uczestnictwa z PFRON-u,
- pierwszego dnia pobytu dla 43 uczestników turnusów, którzy korzystali z dofinansowania z PFRON-u.

(akta kontroli: str. 124-126, 127-128, 130-131)

Działanie to było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. g rozporządzenia w sprawie turnusów w związku z art. 10c ust. 7 pkt 5 ustawy o rehabilitacji, który stanowi, że organizator turnusów przechowuje dokumenty niezbędne przy organizacji tych turnusów przez okres 3 lat.

W złożonych wyjaśnieniach Wspólnik Centrum podał, że:

- zaświadczenia lekarskie uczestników turnusów były przechowywane do czasu zakończenia danego turnusu,
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności straciły ważność i nie zostały zachowane,
- dokumenty potwierdzające przeprowadzenie badań lekarskich nie są przechowywane z powodu mylnej interpretacji Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

(akta kontroli: str. 124-126, 127-128, 130-131)

Przytoczone w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ przepis § 12 ust. 1 pkt 10 lit. g rozporządzenia w sprawie turnusów w związku z art. 10c ust. 7 pkt 5 ustawy o rehabilitacji jednoznacznie stanowi, że organizator turnusów rehabilitacyjnych przechowuje dokumenty niezbędne przy organizacji turnusów przez okres 3 lat.

3. Organizator turnusów przesłał 11 oświadczeń, zawierających potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie (na 83 objętych badaniem), do właściwych miejscowo centrów pomocy, po terminie określonym w § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, zgodnie z którym ww. oświadczenia powinny zostać wysłane nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu, tj.:

- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 17 do 30 czerwca 2020 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 18 czerwca, tj. jeden dzień po rozpoczęciu turnusu,
- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 6 do 19 września 2020 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 24 sierpnia, jedno 25 sierpnia i jedno 4 września, tj. odpowiednio 13, 12 i dwa dni przed rozpoczęciem tego turnusu,
- w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 21 czerwca do 4 lipca 2020 r. siedem oświadczenia wysłano dopiero 8 czerwca, tj. dopiero 13 dni przed rozpoczęciem tego turnusu.

(akta kontroli: str. 65-75)

W złożonych wyjaśnieniach Wspólnik Centrum podał, że niezachowanie terminu wysłania oświadczenia organizatora turnusu rehabilitacyjnego do centrów pomocy wynikało z niewiedzy organizatora o otrzymaniu przez kuracjuszy dofinansowania do turnusu.

(akta kontroli: str. 124-126)

5. W przekazanych za lata 2019 - 2021 wojewodzie informacjach o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, organizator turnusu wskazał nierzetelne dane, tj.:

- w informacji za rok 2019 podał, że 270 osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania z PFRON-u brało udział w zorganizowanych turnusach, a faktycznie było to 256 osób,
- w informacji za rok 2020 podał, że 189 osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania z PFRON-u brało udział w zorganizowanych turnusach, a faktycznie było to 191 osób,
- w informacji za rok 2021 podał, że 308 osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania z PFRON-u brało udział w zorganizowanych turnusach, a faktycznie były to 304 osoby.

(akta kontroli: str. 7-9)

W złożonych wyjaśnieniach Wspólnik Centrum podał, że w wyniku błędu podano w informacji za rok 2019, 2020 i 2021 niezgodną ze stanem faktycznym liczę osób uczestniczących w zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych.

(akta kontroli: str. 130-131)

V. Zalecenia i wnioski.

- 1) Organizowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób posiadających ważne orzeczenie, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji, zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów.
- 2) Przechowywanie dokumentów niezbędnych przy organizacji turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. g rozporządzenia w sprawie turnusów w związku z art. 10c ust. 7 pkt 5 ustawy o rehabilitacji.
- 3) Przekazywanie do właściwych miejscowo centrum pomocy, nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu rehabilitacyjnego, oświadczeń zawierających potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie, zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów.
- 4) Rzetelne przekazywanie wojewodzie informacji o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, zgodnie z 12 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie turnusów.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia.

Zgodnie z § 21 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, należy poinformować Wojewodę Wielkopolskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o wykonaniu zaleceń lub o przyczynach ich nie wykonania.

Powyższy termin, według § 21 ust. 4 rozporządzenia w sprawie turnusów, może być przedłużony przez Wojewodę Wielkopolskiego, na wniosek organizatora turnusów, nie dłużej jednak niż o kolejne 30 dni, o czym powiadamia się na piśmie organizatora turnusów i centrum pomocy właściwe dla miejsca prowadzenia kontroli.

Organizator turnusów, stosownie do § 21 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, może zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń.

Wojewoda Wielkopolski

Michał Zieliński